

REPUBLICĂRI

LEGEA Nr. 29/2000*) privind sistemul național de decorații al României

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — Se instituie sistemul național de decorații al României potrivit prevederilor prezentei legi.

Art. 2. — Sistemul național de decorații cuprinde:

A. decorații naționale:

— ordine, cruci și medalii;

B. decorații pe domenii de activitate:

a) ordine și medalii civile;

b) ordine și medalii militare:

— de pace;

— de război.

Art. 3. — (1) Decorațiile sunt conferite cetățenilor români pentru serviciile excepționale aduse statului și poporului român, pentru acte de eroism săvârșite în serviciul militar și pentru merite deosebite în activitate.

(2) Decorațiile pot fi conferite și unităților militare pentru fapte deosebite săvârșite în timp de pace și pentru acte de eroism în timp de război.

(3) Decorațiile pot fi conferite și cetățenilor străini pentru contribuția deosebită la progresul umanității, la promovarea păcii și a democrației în lume, la dezvoltarea relațiilor de colaborare și prietenie cu România sau pentru fapte și servicii remarcabile aduse statului și poporului român.

Art. 4. — (1) Decorațiile sunt conferite de Președintele României, prin decret, în baza propunerilor de decorare individuale.

(2) Propunerile de decorare se fac de către:

a) președintele Senatului sau de președintele Camerei Deputaților, pentru Președintele României, prim-ministru, senatori și deputați;

b) prim-ministru, pentru membrii Guvernului;

c) miniștrii și conducătorii instituțiilor și organizațiilor centrale autonome, pentru persoanele din domeniul lor de activitate.

(3) Președintele României poate să confere decorații și din propria inițiativă, în proporție de 1% din numărul total stabilit prin lege pentru fiecare grad sau clasă a fiecărei decorații, cu excepția gradelor de *Mare Ofițer*, *Mare Cruce* și *Colan*.

(4) Pentru cetățenii români decorarea are loc o dată pe an, cu ocazia Zilei Naționale a României.

(5) În cazuri speciale decorațiile pot fi conferite și pe parcursul anului calendaristic.

Art. 5. — Propunerile nominale pentru conferirea decorațiilor sunt avizate de Cancelaria Ordinilor, care se înființează în cadrul Administrației prezidențiale.

CAPITOLUL II Sistemul de decorații

Art. 6. — Decorațiile naționale sunt următoarele:

A. **Ordine:**

I. Ordinul *Steaua României*;

II. Ordinul *Serviciul Credincios*;

III. Ordinul *Pentru Merit*.

B. **Cruci și medalii:**

I. Crucea *Serviciul Credincios*;

II. Medalia *Serviciul Credincios*;

III. Medalia *Pentru Merit*.

C. **Cruci comemorative:**

I. Crucea *Comemorativă a Rezistenței Anticomuniste*;

II. Crucea *Comemorativă a Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989*;

III. Crucea *Comemorativă a celui de-al doilea Război Mondial, 1941—1945*.

Art. 7. — (1) Decorațiile civile pe domenii de activitate sunt următoarele:

A. **Ordine:**

— Ordinul *Meritul Agricol*;

— Ordinul *Meritul Cultural*;

— Ordinul *Meritul Industrial și Comercial*;

— Ordinul *Meritul pentru Învățământ*;

— Ordinul *Meritul Sanitar*;

— Ordinul *Meritul Sportiv*;

— Ordinul *Meritul Diplomatic*.

B. **Medalii:**

— Medalia *Meritul Agricol*;

— Medalia *Meritul Cultural*;

— Medalia *Meritul Industrial și Comercial*;

— Medalia *Meritul pentru Învățământ*;

— Medalia *Meritul Sanitar*;

— Medalia *Meritul Sportiv*;

— Medalia *Meritul Diplomatic*.

Art. 8. — Decorațiile militare de pace sunt următoarele:

A. **Ordine:**

— Ordinul *Virtutea Militară*;

— Ordinul *Virtutea Aeronautică*;

— Ordinul *Virtutea Maritimă*;

— Ordinul *Bărbăție și Credință*.

B. **Medalii:**

— Medalia *Virtutea Militară*;

— Medalia *Virtutea Aeronautică*;

— Medalia *Virtutea Maritimă*;

— Medalia *Bărbăție și Credință*.

*) Republicată în temeiul art. 248 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 7 aprilie 2000, și ulterior a fost modificată și completată prin:

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2000 pentru modificarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 14 iunie 2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 612/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 716 din 9 noiembrie 2001;

— Legea nr. 352/2002 pentru modificarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 402 din 11 iunie 2002;

— Legea nr. 50/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 295 din 5 aprilie 2004;

— Legea nr. 181/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 24 mai 2004;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186 din 4 martie 2005, aprobată prin Legea nr. 153/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 447 din 26 mai 2005;

— Legea nr. 189/2011 pentru modificarea unor acte normative din domeniul sistemului național de decorații și semnelor onorifice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 755 din 27 octombrie 2011.

Art. 9. — Decorațiile militare de război sunt următoarele:

A. Ordine:

- I. Ordinul *Mihai Viteazul*;
- II. Ordinul *Steaua României*;
- III. Ordinul *Serviciul Credincios*;
- IV. Ordinul *Pentru Merit*;
- V. — Ordinul *Virtutea Militară*;
— Ordinul *Virtutea Aeronautică*;
- Ordinul *Virtutea Maritimă*;
- VI. Ordinul *Meritul Sanitar*.

B. Medalii:

- I. — Medalia *Virtutea Militară*;
- Medalia *Virtutea Aeronautică*;
- Medalia *Virtutea Maritimă*;
- II. Crucea *Serviciul Credincios*;
- III. Medalia *Serviciul Credincios*;
- IV. Medalia *Pentru Merit*;
- V. Medalia *Bărbăție și Credință*;
- VI. Medalia *Meritul Sanitar*.

CAPITOLUL III

Ierarhia decorațiilor

Art. 10. — (1) Ierarhia fiecărei decorații, în ordine descrescătoare, este următoarea:

I. Ordine naționale:

1. Ordinul *Steaua României*, instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/1998 pentru reinstituirea Ordinului național *Steaua României*, republicată, cu modificările ulterioare, cuprinde 6 grade:

- a) *Colan*;
- b) *Mare Cruce*;
- c) *Mare Ofițer*;
- d) *Comandor*;
- e) *Ofițer*;
- f) *Cavaler*.

2. Ordinul *Serviciul Credincios* cuprinde 5 grade:

- a) *Mare Cruce*;
- b) *Mare Ofițer*;
- c) *Comandor*;
- d) *Ofițer*;
- e) *Cavaler*.

3. Ordinul *Pentru Merit* cuprinde 5 grade:

- a) *Mare Cruce*;
- b) *Mare Ofițer*;
- c) *Comandor*;
- d) *Ofițer*;
- e) *Cavaler*.

II. Ordine civile, pe domenii de activitate:

1. Ordinul *Meritul Agricol* cuprinde 4 grade:

- a) *Mare Ofițer*;
- b) *Comandor*;
- c) *Ofițer*;
- d) *Cavaler*.

2. Ordinul *Meritul Cultural* cuprinde 4 grade:

- a) *Mare Ofițer*;
- b) *Comandor*;
- c) *Ofițer*;
- d) *Cavaler*.

3. Ordinul *Meritul Industrial și Comercial* cuprinde 4 grade:

- a) *Mare Ofițer*;
- b) *Comandor*;
- c) *Ofițer*;
- d) *Cavaler*.

4. Ordinul *Meritul pentru Învățământ* cuprinde 4 grade:

- a) *Mare Ofițer*;
- b) *Comandor*;
- c) *Ofițer*;
- d) *Cavaler*.

5. Ordinul *Meritul Sanitar* cuprinde 4 grade:

- a) *Mare Ofițer*;
- b) *Comandor*;
- c) *Ofițer*;
- d) *Cavaler*.

6. Ordinul *Meritul Sportiv* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

7. Ordinul *Meritul Diplomatic* cuprinde 4 grade:

- a) *Mare Ofițer*;
- b) *Comandor*;
- c) *Ofițer*;
- d) *Cavaler*.

III. Ordine militare de pace:

1. Ordinul *Virtutea Militară* cuprinde 4 grade:

- a) *Mare Ofițer*;
- b) *Comandor*;
- c) *Ofițer*;
- d) *Cavaler*.

2. Ordinul *Virtutea Aeronautică* cuprinde 4 grade:

- a) *Mare Ofițer*;
- b) *Comandor*;
- c) *Ofițer*;
- d) *Cavaler*.

3. Ordinul *Virtutea Maritimă* cuprinde 4 grade:

- a) *Mare Ofițer*;
- b) *Comandor*;
- c) *Ofițer*;
- d) *Cavaler*.

4. Ordinul *Bărbăție și Credință* cuprinde 4 grade:

- a) *Mare Ofițer*;
- b) *Comandor*;
- c) *Ofițer*;
- d) *Cavaler*.

IV. Ordine militare de război:

— Ordinul *Mihai Viteazul* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

(2) Ordinele naționale și militare, precum și Ordinul *Meritul Sanitar*, conferite ca decorații de război, au însemne speciale și își păstrează fiecare ierarhia proprie, ordinea lor ierarhică fiind cea prevăzută la art. 9 lit. A.

V. Cruci și medalii naționale:

1. *Crucea Comemorativă a Rezistenței Anticomuniste* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

2. *Crucea Comemorativă a Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

3. *Crucea Comemorativă a celui de-al doilea Război Mondial, 1941—1945*, fără clase.

4. *Crucea Serviciul Credincios* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

5. Medalia *Serviciul Credincios* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

6. Medalia *Pentru Merit* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

VI. **Medalii civile, pe domenii de activitate:**

1. Medalia *Meritul Agricol* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

2. Medalia *Meritul Cultural* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

3. Medalia *Meritul Industrial și Comercial* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

4. Medalia *Meritul pentru Învățământ* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

5. Medalia *Meritul Sanitar* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

6. Medalia *Meritul Sportiv* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

7. Medalia *Meritul Diplomatic* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

VII. **Medalii militare de pace:**

1. Medalia *Virtutea Militară* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

2. Medalia *Virtutea Aeronautică* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

3. Medalia *Virtutea Maritimă* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

4. Medalia *Bărbăție și Credință* cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

VIII. **Medalii militare de război:**

— Medalia *Virtutea Militară* de război cuprinde două clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a.

(3) Medalia *Virtutea Militară* de război este cea mai înaltă decorație de război care se poate conferi maiștrilor militari, subofițerilor și trupei din toate armele și specialitățile militare, echivalentă ca importanță cu Ordinul *Mihai Viteazul* pentru ofițeri.

(4) Celelalte medalii naționale și militare, precum și Medalia *Meritul Sanitar*, conferite ca decorații de război, au însemne speciale și își păstrează fiecare ierarhia proprie, ordinea lor ierarhică fiind prevăzută la art. 9 lit. B.

CAPITOLUL IV

Conferirea ordinelor naționale

Art. 11. — Conferirea ordinelor naționale cetățenilor români se face începând cu *gradul de Cavaler*, ceea ce determină admiterea în ordinul național respectiv.

Art. 12. — (1) Conferirea gradelor superioare în cadrul unui ordin național se face potrivit reglementărilor cuprinse în legile de instituire a acestora.

(2) Persoanele decorate cu un ordin, indiferent de gradul pe care îl au, sunt cavaleri ai ordinului respectiv.

Art. 13. — (1) Propunerile pentru decorare cu ordine naționale trebuie să fie temeinic motivate, iar esența acestor motivații se va înscrie în brevetele care însoțesc însemnele.

(2) Propunerile prevăzute la alin. (1) se fac de autoritățile menționate la art. 4 alin. (2), pentru persoanele din sfera respectivă de activitate, în limitele locurilor vacante pentru fiecare grad al fiecărui ordin stabilit pentru promoția anuală de Cancelaria Ordinelor.

Art. 14. — Efectuarea stagiului pentru fiecare ordin și grad nu dă automat dreptul la conferirea unui ordin sau grad superior, ci constituie doar limita de timp după care pot fi făcute noi propuneri de decorare, în cazul existenței unor noi merite ale aceleiași persoane.

Art. 15. — Cetățenii străini nu sunt supuși regulilor de acordare stabilite pentru cetățenii români.

CAPITOLUL V

Conferirea crucilor și medaliilor naționale

Art. 16. — (1) Cetățenilor români li se conferă o cruce sau o medalie națională începând cu cea mai mică clasă.

(2) *Crucea Comemorativă a Rezistenței Anticomuniste* se acordă în conformitate cu prevederile Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu completările ulterioare.

(3) *Crucea Comemorativă a Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989* se acordă în conformitate cu prevederile Legii nr. 42/1990*) pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989.

Art. 17. — (1) Propunerile se fac de instituțiile prevăzute la art. 4 alin. (2) pentru domeniile lor de activitate, în limitele locurilor vacante, pentru fiecare clasă a fiecărei cruci sau medalii stabilite pentru promoția anuală de Cancelaria Ordinelor.

(2) Propunerile pentru decorare în toate clasele crucilor și medaliilor naționale vor fi motivate, iar esența motivării trebuie înscrisă în brevetele care însoțesc însemnele.

Art. 18. — Efectuarea stagiului în clasele inferioare ale crucilor și medaliilor naționale nu dă automat dreptul la conferirea de clase superioare, ci constituie doar limita de timp după care poate fi făcută noua propunere de decorare, în cazul existenței unor noi merite.

*) Legea nr. 42/1990 a fost abrogată prin Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 19. — Cetățenii străini cărora li se conferă cruci și medalii naționale românești nu sunt supuși regulilor stabilite pentru cetățenii români.

CAPITOLUL VI

Conferirea ordenelor și medaliilor pe domenii de activitate

Art. 20. — Cetățenilor români li se conferă un ordin sau o medalie pentru un domeniu de activitate, începând cu cel mai mic grad sau clasă.

Art. 21. — Conferirea medaliilor civile pe domenii de activitate constituie un factor în favoarea promovării în ordinul respectiv, dar nu este obligatoriu ca acordarea ordinului să fie precedată de decernarea medaliilor.

Art. 22. — Efectuarea stagiului prevăzut pentru fiecare grad sau clasă a ordenelor și medaliilor civile, pe domenii de activitate, nu dă automat dreptul la conferirea de grade sau de clase superioare, ci constituie doar limita de timp după care pot fi făcute noi propuneri de decorare, în cazul existenței unor noi merite ale aceleiași persoane.

CAPITOLUL VII

Brevete

Art. 23. — Brevetul reprezintă documentul oficial prin care se atestă conferirea decorațiilor.

Art. 24. — Brevetul are imprimată pe suprafața sa stema țării și are înscrise date privind: denumirea decorației, gradul sau clasa acesteia, numărul și data decretului de conferire, precum și numele și prenumele posesorului, cu inițiala tatălui, și meritele pentru care se acordă decorația. Pentru militari și unitățile militare se trece și denumirea unității militare.

Art. 25. — Brevetele sunt validate prin semnătură și sigiliu, după cum urmează:

a) pentru ordinele naționale, cu semnătura autografă sau cu parafa Președintelui României și cu contrasemnătura cancelarului ordenelor;

b) pentru ordinele pe domenii de activitate, cu semnătura autografă sau cu parafa Președintelui României, cu contrasemnăturile miniștrilor de resort și a cancelarului ordenelor.

Art. 26. — În timp de război, brevele pentru Ordinul *Mihai Viteazul* și Medalia *Virtutea Militară* sunt semnate autograf de Președintele României și contrasemnate de ministrul apărării naționale și de cancelarul ordenelor.

Art. 27. — Brevetele pentru medalii sunt validate prin semnătura sau parafa ministrului din domeniul căruia s-au făcut propunerile și a cancelarului ordenelor.

Art. 28. — Brevetul poartă două numere:

a) numărul de ordine din cadrul ierarhiei decorației respective;

b) numărul de înregistrare în evidența Cancelariei Ordenelor.

Art. 29. — În caz de deces, brevetul împreună cu însemnul decorației rămân moștenitorilor legali.

CAPITOLUL VIII

Modul de purtare a decorațiilor

Art. 30. — Portul decorațiilor românești de pace, în ordinea importanței ierarhice, este următorul:

1. gradul de *Colan* al Ordinului *Steaua României*;

2. gradul de *Mare Cruce* al Ordinului *Steaua României*;

3. gradul de *Mare Cruce* al Ordinului *Serviciul Credincios*;

4. gradul de *Mare Cruce* al Ordinului *Pentru Merit* este egal cu gradul de *Mare Ofițer* al Ordinului *Steaua României*;

5. gradul de *Mare Ofițer* al Ordinului *Serviciul Credincios*;

6. gradul de *Mare Ofițer* al Ordinului *Pentru Merit* este egal cu gradul de *Comandor* al Ordinului *Steaua României*, egal cu

gradul de *Mare Ofițer* al ordenelor: *Meritul Agricol*, *Meritul Cultural*, *Meritul Industrial și Comercial*, *Meritul pentru Învățământ*, *Meritul Sanitar*, *Bărbăție și Credință*, *Meritul Diplomatic*, *Virtutea Militară de pace*, *Virtutea Aeronautică de pace*, *Virtutea Maritimă de pace* și clasa I a Ordinului *Meritul Sportiv*;

7. gradul de *Comandor* al Ordinului *Serviciul Credincios*;

8. gradul de *Comandor* al Ordinului *Pentru Merit* este egal cu gradul de *Comandor* al ordenelor: *Meritul Agricol*, *Meritul Cultural*, *Meritul Industrial și Comercial*, *Meritul pentru Învățământ*, *Meritul Sanitar*, *Bărbăție și Credință*, *Meritul Diplomatic*, *Virtutea Militară de pace*, *Virtutea Aeronautică de pace*, *Virtutea Maritimă de pace* și clasa a II-a a Ordinului *Meritul Sportiv*;

9. gradul de *Ofițer* al Ordinului *Steaua României*;

10. gradul de *Ofițer* al Ordinului *Serviciul Credincios*;

11. gradul de *Ofițer* al Ordinului *Pentru Merit* este egal cu gradul de *Ofițer* al ordenelor: *Meritul Agricol*, *Meritul Cultural*, *Meritul Industrial și Comercial*, *Meritul pentru Învățământ*, *Meritul Sanitar*, *Bărbăție și Credință*, *Meritul Diplomatic*, *Virtutea Militară de pace*, *Virtutea Aeronautică de pace* și *Virtutea Maritimă de pace*;

12. gradul de *Cavaler* al Ordinului *Steaua României*;

13. gradul de *Cavaler* al Ordinului *Serviciul Credincios*;

14. gradul de *Cavaler* al Ordinului *Pentru Merit* este egal cu gradul de *Cavaler* al ordenelor: *Meritul Agricol*, *Meritul Cultural*, *Meritul Industrial și Comercial*, *Meritul pentru Învățământ*, *Meritul Sanitar*, *Bărbăție și Credință*, *Meritul Diplomatic*, *Virtutea Militară de pace*, *Virtutea Aeronautică de pace*, *Virtutea Maritimă de pace* și clasa a III-a a Ordinului *Meritul Sportiv*;

15. *Crucea Comemorativă a Rezistenței Anticomuniste*;

16. *Crucea Comemorativă a Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989*;

17. *Crucea Comemorativă a celui de-al doilea Război Mondial, 1941—1945*;

18. *Crucea Serviciul Credincios* clasa I;

19. Medalia *Serviciul Credincios* clasa I;

20. *Crucea Serviciul Credincios* clasa a II-a este egală cu Medalia *Pentru Merit* clasa I;

21. Medalia *Serviciul Credincios* clasa a II-a este egală cu medaliile: *Meritul Agricol*, *Meritul Cultural*, *Meritul Industrial și Comercial*, *Meritul pentru Învățământ*, *Meritul Sanitar*, *Meritul Diplomatic*, *Virtutea Militară de pace*, *Virtutea Aeronautică de pace*, *Virtutea Maritimă de pace* și *Bărbăție și Credință de pace* clasa I;

22. *Crucea Serviciul Credincios* clasa a III-a este egală cu Medalia *Pentru Merit* clasa a II-a;

23. Medalia *Serviciul Credincios* clasa a III-a este egală cu medaliile: *Meritul Agricol*, *Meritul Cultural*, *Meritul Industrial și Comercial*, *Meritul pentru Învățământ*, *Meritul Sanitar*, *Meritul Diplomatic*, *Virtutea Militară de pace*, *Virtutea Aeronautică de pace*, *Virtutea Maritimă de pace* și *Bărbăție și Credință de pace* clasa a II-a;

24. Medalia *Pentru Merit* clasa a III-a;

25. Medaliile *Meritul Agricol*, *Meritul Cultural*, *Meritul Industrial și Comercial*, *Meritul pentru Învățământ*, *Meritul Sanitar*, *Meritul Diplomatic*, *Virtutea Militară de pace*, *Virtutea Aeronautică de pace*, *Virtutea Maritimă de pace* și *Bărbăție și Credință de pace* clasa a III-a.

Art. 31. — Portul decorațiilor românești de război, în ordinea importanței ierarhice, este următorul:

I. **Ordine:**

1. Ordinul *Mihai Viteazul* clasa I;

2. *Marea Cruce* a Ordinului *Steaua României* de război;

3. *Marea Cruce a Ordinului Serviciul Credincios* de război;
4. *Marea Cruce a Ordinului Pentru Merit* de război este egală cu gradul de *Mare Ofițer* al Ordinului *Steaua României* de război;
5. Ordinul *Mihai Viteazul* clasa a II-a este egal cu gradul de *Mare Ofițer* al Ordinului *Serviciul Credincios* de război;
6. gradul de *Mare Ofițer* al Ordinului *Pentru Merit* de război este egal cu gradul de *Mare Ofițer* al ordinelor: *Virtutea Militară*, *Virtutea Aeronautică* și *Virtutea Maritimă* de război și *Meritul Sanitar* de război;
7. Ordinul *Mihai Viteazul* clasa a III-a este egal cu gradul de *Comandor* al Ordinului *Steaua României* de război;
8. gradul de *Comandor* al Ordinului *Serviciul Credincios*;
9. gradul de *Comandor* al Ordinului *Pentru Merit*;
10. gradul de *Ofițer* al Ordinului *Steaua României* de război;
11. gradul de *Ofițer* al Ordinului *Serviciul Credincios* de război;
12. gradul de *Ofițer* al Ordinului *Pentru Merit* de război este egal cu gradul de *Ofițer* al ordinelor: *Virtutea Militară*, *Virtutea Aeronautică* și *Virtutea Maritimă* de război și al Ordinului *Meritul Sanitar* de război;
13. gradul de *Cavaler* al Ordinului *Steaua României* de război;
14. gradul de *Cavaler* al Ordinului *Serviciul Credincios* de război;
15. gradul de *Cavaler* al Ordinului *Pentru Merit* de război este egal cu gradul de *Cavaler* al ordinelor: *Virtutea Militară*, *Virtutea Aeronautică*, *Virtutea Maritimă* de război și *Meritul Sanitar* de război.

II. Cruci și medalii:

1. Medalia *Virtutea Militară* de război clasa I;
2. Crucea *Serviciul Credincios* de război clasa I;
3. Medalia *Serviciul Credincios* de război clasa I;
4. Medalia *Virtutea Militară* de război clasa a II-a;
5. Medalia *Pentru Merit* de război clasa I este egală cu medaliiile: *Bărbăție și Credință*, *Virtutea Aeronautică*, *Virtutea Maritimă* și *Meritul Sanitar* de război clasa I;
6. Crucea *Serviciul Credincios* de război clasa a II-a;
7. Medalia *Serviciul Credincios* de război clasa a II-a;
8. Medalia *Pentru Merit* de război clasa a II-a este egală cu medaliiile: *Bărbăție și Credință*, *Virtutea Aeronautică*, *Virtutea Maritimă* și *Meritul Sanitar* de război clasa a II-a;
9. Crucea *Serviciul Credincios* de război clasa a III-a;
10. Medalia *Serviciul Credincios* de război clasa a III-a;
11. Medalia *Pentru Merit* de război clasa a III-a este egală cu medaliiile: *Bărbăție și Credință*, *Virtutea Aeronautică*, *Virtutea Maritimă* și *Meritul Sanitar* de război clasa a III-a.

Art. 32. — Decorațiile de război se poartă înaintea celor de pace, pe categorii de distincții, indiferent de treapta ierarhică sau de gradul ori clasa decorației de război față de cele de pace.

Art. 33. — Ordinele se poartă după cum urmează: pe partea stângă a pieptului, în gradele de *Cavaler* și *Ofițer*, precum și clasele a III-a și a II-a; la gât, pentru gradele de *Comandor* sau de clasa I; cu însemnul la gât și cu placa gradului pe partea stângă a pieptului, pentru gradul de *Mare Ofițer*; cu lenta petrecută peste bust — de pe umărul drept spre șoldul stâng, unde este prins însemnul — și cu placa gradului pe partea stângă a pieptului, pentru gradul de *Mare Cruce*; *Colanul* Ordinului *Steaua României* se poartă cu lanțul petrecut după gât.

Art. 34. — Toate crucile și medaliiile, indiferent de clasă, se poartă pe partea stângă a pieptului.

Art. 35. — Titularii a una sau două decorații — ordine, cruci, medalii — le poartă separat și alăturat pe același rând.

Art. 36. — (1) Ordinea în care se poartă decorațiile este cea dată de ierarhia prevăzută la art. 30—35 și în regulamentele decorațiilor respective.

(2) Dacă o persoană este distinsă cu două sau mai multe decorații diferite, dar egale ierarhic, succesiunea este dată de ordinea cronologică în care acestea au fost acordate, cea mai veche având întâietate.

Art. 37. — (1) Cetățenii români distinși cu decorații străine pot purta aceste decorații potrivit legislației statului care le-a conferit, cu acordul Președintelui României.

(2) Când decorațiile străine se pun pe baretă, alături de decorațiile românești, acestea sunt plasate după decorațiile românești similare în grad sau clasă.

Art. 38. — (1) Decorațiile se poartă, de regulă, cu prilejul Zilei Naționale a României și al celorlalte sărbători, naționale sau religioase, la festivități cu caracter oficial și la diferite activități cu caracter științific, aniversar sau comemorativ.

(2) Portul decorațiilor obligă la o ținută vestimentară sobră și decentă.

(3) Militarii poartă decorațiile în conformitate cu regulamentele specifice.

(4) Însemnele distincțiilor conferite unităților militare se poartă pe drapelele acestora.

Art. 39. — Ordinele naționale, pe domenii de activitate, și cele militare, în toate gradele, se prezintă sub trei forme, cu valoare ierarhică egală: însemnul, rozeta pentru civili și baretă pentru militari.

Art. 40. — (1) Rozetele decorațiilor se pot purta zilnic, de civili, numai la o ținută adecvată momentului și importanței decorațiilor.

(2) Baretele decorațiilor se poartă de cadrele militare la uniformă.

CAPITOLUL IX

Drepturile persoanelor decorate

Art. 41. — Persoanele decorate cu ordine naționale sau pe domenii de activitate, al căror brevet a fost semnat autograf de Președintele României, au dreptul să fie primite în audiență pentru a mulțumi personal, în situația în care decorația respectivă nu a fost înmănată direct de către acesta.

Art. 42. — Cavalerii ordinelor naționale care poartă vizibil însemnele ordinului primesc salutul sau onorul militar cuvenit.

Art. 43. — Cavalerii ordinelor sunt asimilați gradelor militare și beneficiază de onoruri militare, astfel:

a) Ordinul *Steaua României*:

— gradul de *Cavaler* al ordinului este asimilat gradului de căpitan;

— gradul de *Ofițer* al ordinului este asimilat gradului de colonel;

— gradul de *Comandor* al ordinului este asimilat gradului de general de brigadă, general de flotilă aeriană sau contraamiral;

— gradul de *Mare Ofițer* al ordinului este asimilat gradului de general de divizie, general de divizie aeriană sau viceamiral;

— gradul de *Mare Cruce* al ordinului este asimilat gradului de general de corp de armată, general comandor de aviație sau viceamiral comandor;

— gradul de *Colan* al ordinului este asimilat gradului de general de armată, general inspector de aviație sau amiral.

b) Ordinul *Serviciul Credincios*:

— gradul de *Cavaler* al ordinului este asimilat gradului de locotenent;

— gradul de *Ofițer* al ordinului este asimilat gradului de căpitan;

— gradul de *Comandor* al ordinului este asimilat gradului de colonel;

— gradul de *Mare Ofițer* al ordinului este asimilat gradului de general de brigadă, general de flotilă aeriană sau contraamiral;
— gradul de *Mare Cruce* al ordinului este asimilat gradului de general de divizie, general de divizie aeriană sau viceamiral.

c) *Ordinul Pentru Merit*:

— gradul de *Cavaler* al ordinului este asimilat gradului de sublocotenent;

— gradul de *Ofițer* al ordinului este asimilat gradului de căpitan;

— gradul de *Comandor* al ordinului este asimilat gradului de maior;

— gradul de *Mare Ofițer* al ordinului este asimilat gradului de colonel;

— gradul de *Mare Cruce* al ordinului este asimilat gradului de general de brigadă, general de flotilă aeriană sau contraamiral.

Art. 44. — Onoruri militare se dau, de asemenea, membrilor civili ai ordinelor naționale, decedați, în conformitate cu asimilările cu gradele militare prevăzute la art. 43.

Art. 45. — (1) Cavalerii ordinelor vor fi invitați să participe la manifestațiile publice prilejuite de Ziua Națională a României sau la diverse alte aniversări și comemorări, asigurându-li-se de către organizatori locuri de onoare.

(2) Prefecturile și primăriile vor avea în vedere invitarea cu precădere a persoanelor decorate, domiciliată în raza lor de competență, la diverse manifestări comemorative, culturale, științifice sau sportive, pe care le organizează cu diferite ocazii.

Art. 46. — (1) Cavalerii *Mari Ofițeri*, *Mari Cruci* și *Colan* ai Ordinului *Steaua României* și cavalerii *Mari Cruci* ai ordinelor *Serviciul Credincios* și *Pentru Merit* sunt invitați, prin grija Cancelariei Ordinelor, la recepțiile oferite de Președintele României cu ocazia Zilei Naționale a României și a Anului Nou.

(2) Cavalerii prevăzuți la alin. (1), împreună cu cavalerii ai altor grade superioare ale ordinelor pe domenii de activitate pot fi invitați să participe și la alte recepții sau manifestări organizate de Administrația prezidențială și de Parlament, tot prin grija Cancelariei Ordinelor.

Art. 47. — Prin legile de instituire a ordinelor se va stabili o zi proprie, legată de data primei instituirii a fiecărui ordin.

Art. 48. — Cu prilejul zilei fiecărui ordin național, precum și cu prilejul zilei Ordinului militar național *Mihai Viteazul* Președintele României organizează, prin grija Cancelariei Ordinelor, un *Te Deum*, urmat de o recepție, la care vor participa: Președintele României, cancelarul ordinelor, cavalerii ordinului național respectiv în grade superioare (*Colan*, *Mare Cruce*, *Mare Ofițer* și *Comandor*), precum și ultimele două promoții ale gradelor de *Ofițer* și *Cavaler*.

Art. 49. — Cu prilejul zilei fiecăruia dintre celelalte ordine ministerele și celelalte instituții autonome, abilitate să facă propuneri de decorare în domeniul respectiv, organizează, cu sprijinul Cancelariei Ordinelor, reuniuni cu membrii ordinului, prezidate de ministrul de resort.

Art. 50. — (1) Pentru cinstirea memoriei cavalerilor ordinelor naționale, în cimitirele existente în municipii și orașe se va rezerva, prin grija autorităților locale, un loc special pentru înmormântarea celor decorați din respectiva localitate.

(2) Costul parcelor respective va fi suportat din bugetele primăriilor. Locurile de veci vor fi puse la dispoziția moștenitorilor legali în mod gratuit.

(3) Cu ocazia unor sărbători naționale și religioase, prin grija autorităților locale, se vor organiza manifestări de omagiere la mormintele cavalerilor ordinelor naționale decedați.

CAPITOLUL X Retragerea decorațiilor

Art. 51. — Calitatea de membru al unui ordin se poate pierde în următoarele situații:

a) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la pedeapsa privativă de libertate;

b) pentru fapte dezonorante, altele decât cele prevăzute la lit. a), care aduc prejudicii morale membrilor ordinului.

Art. 52. — Pentru judecarea faptelor dezonorante care aduc prejudicii morale membrilor ordinului, altele decât cele prevăzute la art. 51 lit. a), se constituie un consiliu de onoare pentru fiecare ordin.

Art. 53. — (1) Consiliul de onoare este format din 7 membri, în cazul ordinelor naționale, și din 5 membri în cazul celorlalte ordine.

(2) Membrii consiliilor de onoare sunt aleși pe termen de 5 ani de cavalerii ordinului respectiv, câte unul din cele trei grade inferioare și câte doi din gradele de *Mare Ofițer* și *Mare Cruce*. Președinția Consiliului de onoare este asigurată de cel mai în vârstă membru al gradului sau clasei superioare.

Art. 54. — (1) Consiliul de onoare al fiecărui ordin judecă și faptele socotite dezonorante ale persoanelor decorate cu medaliile corespunzătoare ordinelor. În acest caz în Consiliul de onoare sunt cooptați, pentru cauza în speță, și doi titulari ai medaliei, care vor avea drept de vot deliberativ.

(2) Persoanele supuse judecății sunt invitate să participe la judecata Consiliului de onoare.

Art. 55. — Decorațiile conferite pentru faptele săvârșite în serviciul apărării naționale, pe timp de război, nu se retrag decât în cazul unei condamnări pentru trădare în timp de război.

Art. 56. — Persoanele cărora li s-a retras calitatea de membru al ordinului sunt obligate să restituie brevetul și însemnul.

Art. 57. — (1) Decorațiile conferite cetățenilor străini pot fi retrase în cazul săvârșirii de fapte incompatibile cu calitatea de persoană careia i s-a conferit o distincție a României.

(2) Retragerea decorațiilor se face prin decret, la propunerea Cancelariei Ordinelor, pe baza sesizării Ministerului Afacerilor Externe.

Art. 58. — Radierea din evidență a unei persoane decorate se face numai după ce Președintele României a semnat decretul de retragere a decorației.

Art. 59. — (1) Pierderea ori distrugerea însemnelor sau brevetelor se va publica de deținător în Monitorul Oficial al României.

(2) Eliberarea unui duplicat de pe documentul de atestare ori, după caz, a unui nou însemn se face la propunerea Cancelariei Ordinelor, pe baza solicitării titularului, după publicarea prevăzută la alin. (1).

CAPITOLUL XI Cancelaria Ordinelor

Art. 60. — Administrarea decorațiilor este încredințată Cancelariei Ordinelor, care va funcționa ca un compartiment în cadrul Administrației prezidențiale.

Art. 61. — (1) Cancelaria Ordinelor va fi condusă de un cancelar cu rang de consilier de stat, numit de Președintele României.

(2) Funcția de consilier de stat a cancelarului ordinelor se va adăuga funcțiilor existente la Administrația prezidențială.

Art. 62. — Cancelaria Ordinelor are următoarele atribuții:

a) organizează activitățile de conferire a decorațiilor;

b) ține evidența persoanelor decorate și a radierilor din aceasta;

c) se îngrijește de confecționarea însemnelor, a brevetelor și a celorlalte materiale necesare activității, precum și de gestionarea acestora;

d) ține evidența persoanelor străine cărora li s-au conferit decorații românești;

e) ține evidența cetățenilor români cărora le-au fost conferite decorații străine;

f) organizează festivitățile pentru înmânarea decorațiilor naționale;

g) verifică corecta încadrare în prevederile regulamentare a propunerilor de decorare;

h) alte atribuții prevăzute de lege.

Art. 63. — Cancelaria Ordinilor întocmește și ține la zi următoarele evidențe:

a) intrarea și ieșirea corespondenței, conform prevederilor legale;

b) baza de date cuprinzând persoanele decorate, pe distincții și clase;

c) situația privind însemnele și anexele acestora aflate în depozit;

d) situația privind vacanța decorațiilor (înaintări, radieri).

Art. 64. — (1) Cancelaria Ordinilor va elabora și va transmite autorităților prevăzute la art. 4 alin. (2) metodologia necesară în vederea întocmirii propunerilor de decorare.

(2) Cancelaria Ordinilor informează până la data de 1 iulie autoritățile menționate la art. 4 alin. (2) despre limitele contingentelor anuale pentru fiecare grad sau clasă a fiecărei decorații.

(3) Cancelaria Ordinilor comunică Ministerului Afacerilor Interne datele de identitate ale persoanelor decorate; Ministerul Afacerilor Interne va transmite Cancelariei Ordinilor informațiile despre decesul celor decorați sau despre eventualele condamnări.

Art. 65. — (1) Propunerile de decorare se transmit Cancelariei Ordinilor în termen de 60 de zile de la data prevăzută la art. 64 alin. (2). Pentru fiecare persoană se vor menționa: numele și prenumele, data și locul nașterii, domiciliul, statul, funcția, decorațiile primite anterior și data conferirii acestora, gradul, vechimea în grad sau în clasă, denumirea decorației și gradul pentru care se propune, precum și motivarea propunerii.

(2) Pentru persoanele îndreptățite să primească distincții în funcție de numărul de ani serviți, calculul timpului se va face până la data-limită a înaintării propunerilor.

Art. 66. — Tabelele cuprinzând propunerile de decorare anuală se înaintează Cancelariei Ordinilor până la data de 31 august a anului respectiv, sub semnătura conducătorilor instituțiilor prevăzute la art. 4 alin. (2).

Art. 67. — Radierea din evidențe, ca urmare a decesului, se face pe baza comunicării transmise Cancelariei Ordinilor de Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

Art. 68. — Cancelaria Ordinilor conlucrează cu consiliile de onoare ale ordinilor și înaintează Președintelui României hotărârile acestora.

Art. 69. — Cu sprijinul organelor Ministerului Afacerilor Interne Cancelaria Ordinilor va recupera însemnele și brevetele de la persoanele cărora li s-a retras decorația.

Art. 70. — Cancelaria Ordinilor editează un buletin anual, în care se publică listele cuprinzând persoanele decorate, date despre locurile vacante, informații despre consiliile de onoare, decesele cavalerilor ordinilor, persoanele cărora li s-a retras calitatea de membru.

Art. 71. — Sumele necesare pentru confecționarea însemnelor, brevetelor, rozetelor, baretelor și cutiilor decorațiilor,

precum și pentru toate activitățile Cancelariei Ordinilor se alocă, printr-un capitol distinct, în bugetul Administrației prezidențiale.

CAPITOLUL XII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 72. — Din împuternicirea Președintelui României înmânarea decorațiilor poate fi făcută de prim-ministru, de miniștri sau conducători ai altor organe centrale, comandanți de mari unități militare și de șefii misiunilor diplomatice ale României în străinătate.

Art. 73. — Brevetele și însemnele decorațiilor rămân, după deces, în posesia moștenitorilor legali, dar fără drept de a le purta sau de a face uz, în orice fel, de prerogativele conferite prin acestea.

Art. 74. — În cazul conferirii unei decorații post-mortem brevetul și însemnul acesteia se predau spre păstrare moștenitorilor legali.

Art. 75. — Descrierea, materialul din care se realizează, dimensiunile, modelul desenat al fiecărei decorații, numărul maxim pentru fiecare grad sau clasă, precum și motivele care determină conferirea ei vor fi precizate în regulamentul respectivei distincții.

Art. 76. — (1) Decorațiile de război se pot conferi și pe timp de pace unor unități militare sau militari români care participă la misiuni sub jurisdicția unor organisme internaționale la care statul român este parte. Faptele de arme deosebite ale acestor militari pot fi răsplătite cu ordine și medalii militare, cu însemne de război.

(2) În cazuri excepționale, pentru acțiuni de mare amploare și cu cotă ridicată de risc, Președintele României poate conferi persoanelor prevăzute la alin. (1) și decorații naționale cu însemne de război.

Art. 77. — În cazul unor acțiuni militare internaționale, la care participă și subunități sau unități românești, Președintele României poate conferi decorații de război românești unor militari străini care, prin acțiunile lor, au ajutat trupele române în îndeplinirea misiunilor sau au salvat viața unor militari români.

Art. 78. — Prezenta lege-cadru va fi dezvoltată printr-o lege și un regulament pentru fiecare decorație.

Art. 79. — Instituirea oricărei noi decorații se face prin lege, la propunerea unei comisii speciale instituite conform regulamentelor parlamentare.

Art. 80. — La instituirea prezentului sistem de decorații se poate conferi orice grad sau clasă, în limita a maximum 15% din numărul legal prevăzut pentru fiecare decorație.

Art. 81. — Prin grija Cancelariei Ordinilor se va remite Muzeului Național de Istorie și Muzeului Militar Național câte un exemplar din fiecare decorație.

Art. 82. — (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 5.000 lei următoarele fapte:

a) confecționarea fără drept de însemne de decorații;

b) portul fără drept al însemnelor decorațiilor.

(2) Constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) se fac de către organele de poliție.

(3) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 83. — Pe aversul sau pe reversul plachetelor nu pot fi imprimate elemente ale însemnelor din sistemul național de decorații al României.

Art. 84. — Din fondurile bugetului de stat pe anul 1999 Guvernul va asigura, din rezerva bugetară aflată la dispoziția sa, fondurile necesare pentru activitățile prevăzute la art. 62, 63 și 70.

Art. 85. — (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă reglementările anterioare privitoare la decorații și titluri de onoare, cu excepția: Decretului-lege nr. 118/1990*) privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare; Legii nr. 44/1994**) privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, cu modificările ulterioare; Legii nr. 68/1994***) privind înființarea Medaliei „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea Război Mondial, 1941—1945”, republicată; Legii nr. 1/1996 privind instituirea Ordinului „Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989”; Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/1998****) pentru reinstituirea Ordinului național *Steaua României*, republicată; Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/1999*****) privind instituirea medaliei comemorative „150 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu”.

(2) Denumirea decorației „Medalia Revoluția Română din decembrie 1989”, menționată în Legea nr. 42/1990*****) pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, republicată, cu modificările ulterioare, se înlocuiește cu denumirea „Crucea Comemorativă a Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989”, prevăzută la art. 6 lit. C pct. II din prezenta lege, celelalte dispoziții rămânând valabile.

Art. 86. — (1) Primele consilii de onoare ale tuturor ordinelor vor fi numite prin decret al Președintelui României pe o perioadă de 3 ani, dintre cavalerii fiecărui ordin.

(2) Președinția fiecărui consiliu de onoare este asigurată de cel mai în vârstă cavaler, membru al consiliului.

(3) În caz de vacanță a funcției de membru în consiliul de onoare, ceilalți membri ai consiliului de onoare vor alege dintre cavalerii ordinului respectiv o altă persoană.

*) Decretul-lege nr. 118/1990 a fost republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 631 din 23 septembrie 2009, și ulterior a fost completat.

***) Legea nr. 44/1994 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 783 din 28 octombrie 2002, și ulterior a fost modificată și completată.

****) Legea nr. 68/1994 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 14 din 17 ianuarie 2000.

*****) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/1998 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 271 din 14 iunie 1999, și ulterior a fost modificată.

*****) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/1999 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 26 ianuarie 2001.

*****) A se vedea nota de subsol de la art. 16 alin. (3).